

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IX. Procuratio Legatorum introducta ævo Alexandri secundi, & frequentia Legatorum sub Gregorio septimo, qui Metropolitanos jurejurando adegit polliceri se sumptus necessarios Legatis suppeditaturos. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

V. Infinitum esset & inutile persequi omnia Concilia quæ ab hujuscemodi Legatis celebrata sunt in Gallia, quorumque mentio extat in epistolis Gregorij septimi & aliorum Pontificum, apud Ivonem Carnotensem & Goffridum Vindocinensem. Satis erit adnotasse tria quædam, Concilia illa ut plurimum constituisse ex Episcopis & Abbatibus earum regionum ad quas Legati auctoritas porrigebatur, eisque interdum interfuisse optimates. Diserta in eam rem sunt verba Nicolai monachi Suesfionensis, cum loquitur de Concilio Trecensi habito à Richardo Episcopo Albanensi Paschalis secundi Legato. *Richardus Cardinalis & apostolicæ sedis Legatus apud Trecenses celeberrimum habuit conventum Episcoporum, Abbatum, & Gallie procerum*, inquit Nicolaus in vita sancti Godefridi Episcopi Ambianensis lib. 1. cap. xxx. At principes illi viri invitabantur ad synodum, postquam ejus celebrationi consensus eorum accesserat; ut colligitur ex literis Amati Episcopi Oloronensis, apostolicæ sedis Legati, quibus Archiepiscopo Turonensi Rodulfo præcipit ut ad synodum Burdegalensem veniat: *Noverit vestra caritas, frater dilectissime, nos auctoritate Dei omnipotentis omniumque legationis nostre Episcoporum, Abbatum, Principum consensu, Concilium Burdegale in Octava sancti Michaëlis celebrandum constituisse*. In Germania quoque Legati invitabant proceres ad Concilia, quemadmodum factum est anno millesimo centesimo decimo sexto, cum excommunicationis sententia lata est in Henricum Imperatorem, apud Trithemium in Chronico Hisaurgienfi.

VI. Alterum caput notatu dignum, hoc est, Legatis infra magnitudinem eorum visum si de appellationibus tantum cognoscerent in Conciliis. Itaque primam omnium causarum cognitionem ad se trahebant in Conciliis definiendarum, & interdum etiam absque Concilio; sive ageretur de electionibus Episcoporum deque eorum moribus, sive de simplicibus Clericis, aut etiam de titularis Beneficiorum, aut laicorum excommunicationibus. Eum ordinem tenuit Cono Episcopus Prænestinus in Concilio Belvacensi anno millesimo centesimo decimo quarto, in quo Thomas de Marla, qui diceceses Remensem, Laudunensem, & Ambianensem vexabat, excommunicatus est, cum sederet Belvacensi generali conventu Gallicana Ecclesia; ut ait Sugerius Abbas. At Ivo Carnotensis gravem adversus Hugonem Archiepiscopum Lugdunensem & apostolicæ sedis Legatum querelam movit, eò quòd primam cognitionem electionis Episcopi

Aurelianensis ad se traxisset: *Si intra provinciam, inquit, secundum quod instituta majorum continent, fieret prima discussio, sicut necesse foret &c.*

VII. Tertium caput nostrarum observationum ita habet, non solum judicia in his Conciliis tulisse Legatos, sed etiam canones & statuta condidisse pro disciplina ecclesiastica, cujus rei exempla suppetunt. Namque Concilium Pictaviense habitum anno millesimo centesimo à Legatis Paschalis secundi decem canones condidit, quorum nonnulli transcripti sunt in Concilio generali Lateranensi sub Callisto secundo habito anno millesimo centesimo vigesimo secundo. Aliud quoque Concilium in eadem urbe Pictavensi celebravere Legati anno millesimo centesimo nono, in quo editi sunt canones sexdecim. In Anglia quoque Legati sedis apostolicæ varia Concilia celebraverunt, in quibus etiam constituti sunt canones, velut in Londinensi habito anno M c x v. à Ioanne de Crema Legato, qui disciplinam ecclesiasticam restauravit.

VIII. Quoniam autem potestas horum Legatorum non ad hoc tantum instituta erat ut causas provinciarum definirent, sed ut insuper sedis apostolicæ auctoritatem apud eas retineri procurarent, necessarium erat ut acta synodorum Romam referrentur, eò magis, quòd appellationes & conquestiones adversus illorum judicia recipiebantur, tamen interim effectum eorum non impedirent. Officium Legatorum in referendis ad apostolicam sedem rebus eorum auctoritate decretis rectè explicavit Gregorius septimus ad Geraldum Episcopum Ostiensem & apostolicæ sedis in Hispania Legatum scribens anno millesimo septuagesimo tertio, qui peccaverat aliquatenus in hanc regulam: *Miramur, & multum anxij sumus, quòd cum semper consuetum & valde necessarium fuerit ut si quando Legatus apostolicæ sedis Concilium in remotis partibus celebraverit, sine mora ad annuntiandum omnia quæ egisset revertetur. Infra: Debuerat prudentia tua illum quem tibi adjunximus, aut aliquem qui synodo interfuisset, quisque omnia vice tua nobis rationabiliter expedire sciret, ad nos direxisse, quatenus perceptis omnibus, confirmanda confirmaremus, & si qua mutanda viderentur, discreta ratione mutaremus. Infra: Alij injustè se excommunicatos, alij inordinatè depositos, alij immeritò interdictos conqueruntur.*

IX. Hujuscemodi Legatorum numerus immensum crevit ætate Gregorij septimi: quoniam post regulam ab Alexandro secundo propositam subtilias illius sæculi inventit artem extorquendi sumptus Legatis necessarios ab Ecclesiis quæ erant intra limites legationis

Ap. Sirmond. in Notis ad Goffrid. Vindoc. lib. 1. ep. 29.

1707. 11.

Vide Libellum in Synodo Concilio Romæ ad an. 1100. & 1109.

Comp. 7. 2. 11.

Vide Greg. 7. 3. 11.

gationis eorum, exemplo petito à procurationibus qua debentur Episcopis pro visitatione. Præterea Gregorius novam anno millesimo septuagesimo nono clausulam adjecit juramento Metropolitanorum, quando Pallium recipiebant, qua cogebantur ad suppeditandos sumptus necessarios Legatis, quoties per provincias eorum iter agerent ad legationem suam euntes, ut eo pacto certi essent sumptus eisdem Legatis necessarij: *Legatum Romanum eundo & redeundo honorifice tractabo, & in suis necessitatibus adjurabo.* Constat sanè Gregorium secundum anno septingentesimo vigesimo secundo, Clericis ac nobilibus laicis commendasse Bonifacium, quem in Germaniam mittebat ad convertendos infideles, eosque hortatum esse ut sumptus ei alendo suppeditarent. Hæc sunt Gregorij verba in epistola quarta: *Cui hortamur ob amorem Domini nostri Jesu Christi & Apostolorum ejus reverentiam ut in omnibus solatia exhibeatis, eumque in nomine Jesu Christi recipiatis, ut scriptum est de suis discipulis: Qui vos recipit, me recipit. Providentes insuper necessaria itineris ejus, comitesque tribuentes. Cibum etiam, ac potum, vel si quid egerit, largientes &c.* Gregorius inquam secundus clerum ac nobiles laicos hortatus est ut impendia necessaria Bonifacio præberent. Verùm contributio illa infra mediocritatem subsistebat, quòd exigui admodum sumptus sufficerent homini frugaliter viventis & Apostolorum virtutibus æmulanti; ac præterea contributio illa sponte fiebat. At cum Legati in provincias accederent cum pompa & splendido comitatu, necessarij erant immensi sumptus; adeoque contributio propter illos imperata personas ecclesiasticas opprimebat, qua cogebantur eam pendere pro visitatione, tamen Legati ad eas non accederent. Quare Innocentio tertio visum est ut modus quidam iis rebus adhiberetur, edito in eam rem canone in Concilio Lateranensi anno millesimo ducentesimo decimo quinto, qui tamen non admodum iniquus est Legatis.

X. Hæ Legatorum procurationes gravissimam in Galliis querelam excitaverunt. Etenim Episcopi videntes perpetuam velut reciprocationem Legatorum Roma venientium, ac statim abeuntium antè quàm eis licuisset mala provinciarum introspicere, ac per consequentiam antè quàm iisdem malis remedia adhibuissent, cum id, inquam, Episcopi cernerent, dicebant Summos Pontifices potius studere augendis suorum fortunis quàm sanandis subjectorum malis. Ita enim ad Paschalem secundum scribit Ivo Carnotensis Episcopus: *Cum enim à later*

vestro mittitis ad nos Cardinales vestros, tanquam filios uterinos, quia in transitu apud nos sunt, non tantum non possunt curanda curare, sed nec curanda prospicere. Inde est quòd multi Præpositorum facta gladio lingue ferire cupientes, dicunt sedem apostolicam non subditorum quaerere sanitatem, sed suam aut lateralium suorum quaerere commoditatem. Et quoniam mos mittendorum Legatorum prævaluerat, Episcopi Gallicani, non sperendam occasionem rati, eum vertere studuerunt in commodum regni. Etenim quemadmodum ducentis antè annis contenderant ne cuiquam Episcoporum Gallicanorum concederetur legatio sedis apostolicæ, nullusque præterea perpetuus Legatus mitteretur in Gallias, nunc Paschalem orant ut legationem suam tribuat Episcopo cuiusdam transalpino, qui penitus introspicere poterit provinciarum morbos eisque remedium adhibere per se aut per relationes ad sedem apostolicam mittendas. Addunt autem cupere se in primis ut ministerium illud delegetur Hugoni Archiepiscopo Lugdunensi, qui præclare admodum in eo se gesserat sub Gregorio septimo & Urbano secundo. *Alicui transalpino legationem sedis apostolicæ injungatis, qui & vicinè subrepentia mala cognoscit, & ea vel per se vel per relationem ad sedem apostolicam maturius curare prævaleat.*

XI. Tandem diversæ vexationes quæ regna affligerunt ob frequentiam Legatorum, qui prætextu disciplinæ ecclesiasticæ sæpe numero se negotiis publicis immiscebant, & marsupia sua inflabant, Episcopos & populos in fastidium harum legationum vertebant, ut colligi potest ex Matthæo Parisio variis in locis. Quod auctum est ob inutilitatem horum sumptuum. Nam judicia à Legatis lata in synodis regni interdum Romæ mittebantur in irritum parte inaudita altera. Hinc illæ lacrymæ Ivonis Carnotensis ad Paschalem secundum scribentis ob Thefaurariam Ecclesiæ Cabilonensis, cujus possessione Drogo quidam deturbatus fuerat iudicio Concilij generalis Galliarum apud urbem Pictaviensem habiti à Legatis sedis apostolicæ: *Confirmantibus eisdem Cardinalibus iudicium nostrum, (inquit Ivo in epistola xcvi.) ex ratione & auctoritate iudicavimus non fuisse canonicam investituram.* Interim Drogo restitutus fuerat à Summo Pontifice, inauditis iis quorum intererat. Vnde occasionem sumit Ivo affirmandi modum hunc agendi efficere ut inutilis omnino sit celebratio horum Conciliorum: *Quid etiam ultra valebunt celebranda Concilia, quorum per unius personam delationem irrita sicut quantalibet auctoritate facta iudicia? Vnde rogamus sanctiss.*

Vide supra lib. 1. cap. 2. §. 1. & 1091. & cap. 11. §. 1. & 1092.

Concil. Rom. an. 1079.

Vide supra lib. 1. cap. 41. §. 4. & cap. 48. §. 2.

Vide supra lib. 5. cap. 11. §. 6.

Cap. Procuratio. nu. de censibus.

Vide supra lib. 5. cap. 14.

Ivo epist. 109.